

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tad-29 ta' April, 2010

Citazzjoni Numru. 782/2007

Etienne Jeanne Formosa

vs

Anton u Rita konjugi Piscopo

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ippresentat mill-attur fl-20 ta' Lulju, 2007, li *in forza tieghu*, wara li ppremetta :

Illi l-esponenti hija s-sid tal-propjeta li hija flat internament immarkat bin-numru tnejn (2) li tifforma parti minn block ta' erba' flattijiet maghrufin bhala Clover Court li tinsab gewwa Triq it-Tiben, Marsascala u inkluz ma dan il-flat l-esponenti xrat nofs il-bejt fuq flat numru erbgha (4) tal-istess blokka Flats maghrufa bhala Clover Court li għandha zona madwar tmenin metru kwadru (80 sq.m.) kif ukoll washroom fil-fatt fil-kuntratt tal-akkwist isemmi

"full ownership of divided half (1/2) of the roof overlying flat number four (4) of the said Clover Court" u dan skond il-ftehim tal-akkwist data 12/10/1989 fl-Atti tan-Nutar John Gamin;

Illi l-intimati huma s-sidien tal-flat internament immarkat bhala numru erbgha (4) gewwa l-istess block maghrufa bhala Clover Court li taghti fi Triq it-Tiben Marsascala u inkluz ma dan il-bejgh hemm "full ownership of a divided half of the roof overlying flat number four (4) of the said Clover Court which half of the roof has an area of about eighty square meters (80 s.m.) u dan skond il-kuntratt tal-akkwist datat 23/10/1996;

Illi dan ifisser illi l-partijiet fil-kawza għandhom il-bejt tal-blokka flats diviza bejniethom billi l-esponenti għandha l-bicca ta' quddiem u l-intimati għandhom il-bicca ta' wara kif ukoll għandhom il-washroom kull wieħed minnhom liema washrooms jfirdu l-bicca ta' wara mal-bicca ta' quddiem;

Illi kulli washroom għandu access għal bejt tieghu pero fil-washroom tal-intimata infetah bieb li jagħti għal fuq il-bejt tal-esponenti liema bejt hija propjeta esklussiva tal-istess esponenti;

Illi dan il-bieb għandu għalhekk jingħalaq ghax l-intimati ma għandhom l-ebda dritt kemm legali kif ukoll naxxenti mill-kuntratt ta' xiri tagħhom li johorgu fuq il-bejt tal-esponenti stante li hija propjeta esklussiva tagħha;

Talab li l-konvenuti għar-ragunijiet premessi jghidu ghaliex din il-Qorti m'għandhiex :

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi l-attrici hija l-proprjetarja tal-bejt mertu tal-kawza liema bejt mhux soggett għal ebda drittijiet tat-terzi jew drittijiet tal-intimati;
2. Illi din l-Onorab bli Qorti tiddikjara li l-bieb li jagħti għal fuq il-bejt tar-rikorrenti jigi magħluq stante li ma hemm ebda dritt tal-intimati sabiex ikollhom access għal bejt tal-esponenti;

3. Tordna lill-intimati sabiex fi zmien qasir u perentorju jagħlqu u jinbarraw dan il-bieb li jagħhti għal fuq il-bejt tar-rikorrenti b'hekk jingħalaq.

4. Tordna ukoll illi fin-nuqqas li l-intimati ma jonerawx l-ordni tal-Qorti l-esponenti tigi awtorizzata sabiex tagħmel ix-xogħolijiet hi a spejjes tal-intimati halli jigi imbarrat dak il-bieb li jagħti għal fuq il-bejt tagħha;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti Anton u Rita konjugi Piscopo, li *in forza* tagħha huma eccepew :

Illi l-esponenti Anton Piscopo huwa proprjetarju tal-fond, appartament Nru. 4, fil-Blokk, imsejjah ‘Clover Court’, fi Triq it-Tiben, f'Marsascala, flimkien ma parti diviza mil-bejt, ta’ 80mt Kw, flimkien ma sehem indiviz tal-partijiet komuni “and included in this sale of the flat is the community of common parts and services of the said ‘Clover Court’, inclusive of the entrance, entrance Hall, staircase/stairwall up to the roof”;

Illi l-esponenti huwa proprjetarju wkoll tal-‘washroom’ li tinsab fuq il-bejt, u għandha bieb ta’ access minn fuq il-parti tal-bejt tar-rikorrenti, u bieb iehor li minnu jaccedi għal fuq il-bejt tieghu;

Illi l-bieb li qed tilmenta minnu r-rikorrenti mhux minnu li infetah mill-esponenti. Dan il-bieb l-esponenti sabu miftuh u jaf li kien hemm minn dejjem stante li jrid jintuza biex l-esponenti mit-tromba tal-blokk, li minnha għandu sehem, jrid jghaddi minn fuq il-bejt tar-rikorrenti biex jaccedi ghall-‘washroom’ tieghu, u minn hemm għal fuq il-bejt tieghu fuq wara.

Illi dan il-bieb kien hemm minn dejjem ghax għamlu l-bennej li bena l-blokk, li ddispona b'dan il-mod kif il-proprjetarju tal-appartament numru 4 kelliu jaccedi għal bejt tieghu minn fuq dak il-bejt tar-rikorrenti b'mod li holoq dritt ta’ servitu’ fuq il-bejt tagħha ai termini tal-artikolu 401;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi dan ifisser li l-bejt tar-rikorrenti huwa soggett għass-servitu' tas-sid tal-appartament numru 4, li biex jaccedi ghall-'washroom' u l-bejt tieghu jrid jghaddi minn fuqu, kif minn dejjem kien destinat li jkun mill-fatt tal-bniedem li bena l-blokk;

Għalhekk it-talbiet tar-rikorrenti għandhom jigu michuda minn din l-Onorabbi Qorti bl-ispejjeż kontra tagħha;

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenuti;

Rat id-dokumenti li gew esebiti u l-atti kollha;

Rat id-digriet tagħha tat-13 ta' Marzu 2008 li permezz tieghu hatret lil Dr Mandy Carabott bhala Assistant Gudizzjarju sabiex tisma l-provi kollha f'din il-kawza;

Rat il-provi u x-xieħda kollha illi gew migbura u illi instemghu mill-Assistent Gudizzjarju;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ta' l-attrici u n-nota ta' sottomissjonijiet responsiva tal-konvenuti;

Rat illi l-kawza thalliet ghallum għas-sentenza;

Ikkunsidrat :

Illi l-attrici institwiet il-kawza odjerna fejn talbet lill-Qorti tiddikjara illi hija l-proprietarja tal-bejt mertu tal-kawza; liema bejn mhux soggett għal ebda drittijiet ta' terzi jew drittijiet tal-konvenuti. Talbet lill-Qorti tiddikjara li l-bieb li jagħti għal fuq il-bejt tagħha jigi magħluq stante li ma hemm l-ebda dritt tal-konvenuti biex ikollhom access għal bejn tagħha u talbet ukoll lill-Qorti tordna lill-konvenuti sabiex fi zmien qasir u perentorju jagħlqu u jinbarraw dan il-bieb li jagħti għal fuq il-bejt tal-attrici b'hekk jingħalaq u fin-nuqqas illi jagħmlu dawn ix-xogħolijiet l-attrici tigi awtorizzata biex tagħmel ix-xogħolijiet hi a spejjeż tal-konvenuti sabiex jigi im barrat dak il-bieb li jagħti għal fuq il-bejt tagħha.

Ikkunsidrat :

Illi l-attrici xehdet u qalet illi hija isseparat minn ma zewgha u giet assenjata l-flat internament immarkat bin-numru (2) li jifforma parti minn block ta' erba' flattijiet maghrufin bhala Clover Court fi Triq it-Tiben Marsascala u inkruz ma dan il-flat hija giet assenjata wkoll nofs il-bejt fuq il-flat numru 4 ta' l-istess blokk ta' appartamenti. L-attrici xehdet illi din hija proprjeta esklussiva tagħha u f'din iz-zona għandha wkoll il-washroom. Il-kuntratt ta' akkwist tagħha huwa datat 12 ta' Ottubru 1989 ujispecifika illi l-bejgh huwa "full ownership of a divided half of the said Clover Court". L-attrici qalet illi isseparat minn ma zewgha fis-sena 1995 u marret tħix f'dan il-flat f'dik l-istess sena u kienet tonxor fuq il-bejt ta' dan il-blokk ta' appartamenti. L-attrici xehdet illi l-kuntratt ta' akkwist tal-konvenuti juri illi huma sidien tal-flat internament immarkat numru 4 ta' l-istess Clover Court u għandhom ukoll il-"full ownership" tan-nofs indiz tal-bejt u inkruz dan il-bejt għandhom il-washroom tagħhom. Jirrizulta illi l-konvenuti xtraw il-flat tagħhom fl-1996. Hija xehdet illi z-zewg "washrooms" jaqsmu l-bejt.

L-attrici kompliet tixhed illi hija għandha l-parti tal-bejt illi jagħti għal quddiem il-blokka, waqt li l-konvenuti għandhom il-parti tal-bejt illi tagħti għal wara tal-blokka. Il-bieb tal-washroom hija tidhol għalih minn barra billi toħrog mit-tromba tat-tarag, taqsam il-bejt tagħha u tidhol fil-washroom tagħha sabiex b'hekk l-access ghall-washroom tagħha huwa minn barra u privat. Hija xehdet illi l-konvenut kien għamel tarag mill-flat tieghu illi jagħti direttament għal gol-washroom tieghu u jiftah il-bieb għal fuq il-bejt tieghu u b'hekk il-konvenuti jidħlu direttament fil-washroom tagħhom internament u ma hemmx bzonn li johorgu barra ghaz-zona tagħhom tal-bejt. Hija xehdet illi kien hemm bieb tal-hadid fil-washroom tal-konvenuti u meta hi hadet il-flat tagħha fuq il-bejt kien hemm dan il-bieb li li kieku kellu jinfetah kien jinfetah fuq il-bejt tagħha mill-washroom tal-konvenuti. Izda, meta hi dahlet fil-flat tagħha u anke qabel, dan il-bieb kien dejjem magħluq, izda ftit qabel ma infethet il-kawza il-konvenut beda jiftah dan il-bieb ghaliex kien qiegħed jagħmel xogħol tal-hadid u injam u fetah dan il-bieb u beda juza din iz-zona

eskluissiva tagħha u dan beda jagħmlu mingħajr il-permess tagħha, u hi mill-ewwel opponietlu bil-qawwa kollha, izda il-konvenut xorta baqa' jidhol fiz-zona tal-bejt proprjeta tagħha. Kien jidhol minn dan il-bieb u kien għalhekk illi hija għamlet il-kawza odjerna, wara li l-Qorti kienet laqghatilha it-talba tagħha ghall-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni f'Lulju tas-sena 2007.

Illi l-attrici xehdet ukoll bil-gurament tagħha illi meta dahlet fil-flat fl-1995 hija kienet tirrisjedi isfel fil-ground floor maisonette, umbagħad telghet tħixx fil-flat fin-numru 2 u meta bdiet tħixx f'dak il-flat qatt ma rat lil hadd fil-bejt tagħha. Dwar il-bieb li mill-washroom tal-konvenut jagħti għal fuq il-bejt tagħha, l-attrici xehdet illi originarjament dan il-bieb kien tal-aluminium, jigifieri fl-1995 il-bieb tal-hadid ma kienx hemm hekk u sar aktar tard peress illi kien il-konvenut stess illi bena dan il-bieb tal-hadid fuq il-bejt tagħha. Hija qalet illi inqalghu diversi incidenti bejnha u bejn il-konvenut, saru wkoll diversi rapporti lill-pulizija u gew istitwiti kawzi ta' natura kriminali u sussegwentement hija kienet istitwiet proceduri ghall-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni u wara li inhareg il-Mandat istitwiet il-kawza odjerna.

Ikkunsidrat :

Illi xehed ukoll il-konvenut Anton Piscopo u meta gie mistoqsi mill-avukat tal-attrici jekk jirrizultax mill-kuntratt ta' xiri tieghu illi għandu dritt jghaddi minn fuq il-bejt proprjeta tal-attrici, il-konvenut wiegeb li dik mhix problema tieghu, izda problema tas-sid peress illi kien iss-sid illi bena l-fond u tah ic-cavetta tal-bieb illi huwa juza sabiex jghaddi minn fuq il-bejt tal-attrici. Il-konvenut xehed ukoll illi illum il-gurnata għandu access ghall-bejt tieghu minn għarrigor ta' hamsin kilometru wisgha, izda ghaxar snin ilu huwa ma kellux access ghall-bejt tieghu.

Illi xehed ukoll Ivor Robinich, rappresentant tal-MEPA, illi xehed dwar il-permess originali tal-binja tal-blokk ta' appartamenti mertu ta' din il-kawza. Mistoqsi dwar il-pjanta tal-kmamar illi hemm fuq il-bejt, ix-xhud qal illi skond il-pjanta hemm zewg washrooms fuq il-bejt tal-

Kopja Informali ta' Sentenza

blokk ta' appartamenti. Is-Sur Robinich gie muri dokument IXO3 u immarka iz-zewg washrooms A u B. Mistoqsi dwar I-exit points mill-washrooms ghall-bejt li gew immarkati CD fuq il-pjanta, ix-xhud qal illi faccata tal-washroom CD ma hemmx appertura fuq il-bejt illi taghti ghal din il-washroom, jew appertura paricc dik li hemm fil-washroom immarkata B fuq il-pjanta.

Ikkunsidrat :

Illi I-konvenut rega xehed u qal illi meta huwa xtara I-flat kelly wkoll dritt sabiex juza parti mit-tromba tat-tarag u il-partijiet komuni I-ohrajn tal-blokka ta' appartamenti. Huwa qal illi meta xtara minghand Joseph Sciberras inghata c-cavetta ta' isfel, jigifieri tal-komun u c-cavetta sabiex jidhol ghall-flat tieghu. Il-konvenut xehed ukoll illi fl-2002 kien ghamel toqba fis-saqaf sabiex sera garigor illi jaghti ghall-flat tieghu, u qabel I-2002 kien ighaddi mill-komun. Huwa xehed illi mill-garigor illi sera ma jistax ighaddi cilindru tal-gass. Meta gie mistoqsi dwar il-bieb illi għandu fil-washroom; liema bieb ma jidherx fil-pjanta, il-konvenut wiegeb illi dan il-bieb minn dejjem jiftakru hemm hekk u li kien tah ic-cwieviet tieghu il-proprietarju precedenti tal-appartament is-Sur Sciberras. Mistoqsi dwar it-tarag illi hemm illi jaghti għal fuq il-bejt il-konvenut wiegeb illi I-Perit kien għamillu dikjarazzjoni illi I-bini ma kienx sar skond il-pjanta u illi għalhekk il-kuntrattur qatt ma kien sera dan it-tarag.

Ikkunsidrat :

Illi xehed il-kuntrattur illi kien sera il-blokka ta' flats in kwistjoni u qal illi ma jiftakar kif kien sera din il-blokka, izda ftakar illi I-Perit kien Ronald Muscat Azzopardi.

Illi I-Perit Ronald Muscat Azzopardi xehed u ftakar illi I-binja ma kienitx telghet skond il-permess u kienet saret xi aplikazzjoni sabiex ikun hemm sanction mill-planning authorities. Il-Perit xehed illi ftakar illi t-tarag ta' wara kien inbena b'mod differenti mill-permess, izda mistoqsi dwar bibien tal-washrooms illi hemm fuq il-bejt, il-Perit xehed illi ma jiftakar.

Ikkunsidrat :

Illi l-vertenza kollha hija illi l-attrici qegħda tippretendi illi l-konvenuti ma għandhomx dritt sabiex jghaddu minn fuq il-bejt tagħha biex jghaddu ghall-washroom tagħhom. L-attrici tissottometti illi mill-pjanti li għandha il-MEPA l-uniku access mill-washroom tal-konvenuti huwa għal fuq dik il-parti tal-bejt tagħhom u illi mill-pjanti ma jirrizultax illi hemm xi access għal fuq il-bejt tal-attrici.

Illi da parti tagħhom izda il-konvenuti jissottomettu illi huma dejjem kellhom dritt ta' access ghall-washroom tagħhom mit-tromba tat-tarag, it-tarag u il-bejt tal-attrici sabiex jaslu ghall-washroom tagħhom u ghall-bejt tagħhom illi jinsab wara l-washroom. Il-konvenuti jammettu illi l-bejt huwa effettivament tal-attrici, izda jghidu illi huma għandhom id-dritt illi jghaddu minn fuq il-bejt tal-attrici biex jacedu ghall-proprjeta tagħhom, ciee' il-washroom u il-bejt. Il-konvenuti jissottomettu illi min bieghielhom il-post kien tahom cavetta tal-bieb tal-bejt sabiex ikunu jistgħu jiftha għal fuq il-bejt tal-attrici u jacedu ghall-washroom tagħhom u il-bejt warajh. Huma jissottomettu illi mill-provi jirrizulta illi l-izviluppatur kien ippjanta mod u bona mod iehor u dan kollu jinsab ikkonfermat mix-xieħda tal-Perit Muscat Azzopardi. Il-konvenuti jissottomettu illi l-izviluppatur ma għamilx kollox kif kien ippjanat u approvat mill-MEPA u sabiex jiffranka li jibni tarag ghall-konvenuti, kif ippjanat, ghazel illi jiftah bieb iehor fil-washroom sabiex il-konvenuti jidħlu fil-washroom u johorgu fuq il-bejt tagħhom billi jitilghu mit-tromba tal-blokk ta' appartamenti, jaqsmu minn fuq il-bejt tal-attrici u b'hekk jacedu ghall-proprjeta tagħhom. Huma jissottomettu illi b'hekk is-sid tal-proprieta holoq dan id-dritt tal-konvenut li jacedu ghall-proprjeta tagħhom billi jghaddu minn fuq il-bejt tal-attrici u dan sar ai termini tal-Artikoli 405 u 454 et sek tal-Kodici Civili.

Ikkunsidrat :

Illi l-Artikolu 468 tal-Kap. 16 jghid li sabiex tissussisti is-servitu li tinholoq per destinazione del padre di famiglia

tehtieg il-prova li z-zewg fondi kienu ta' l-istess sid, u li kien ukoll dan is-sid li qieghed jew halla l-haga fl-istat li minnu tnisslet is-servitu. Is-servitu b'dan il-mod krejata tirrigwarda biss servitujiet kontinwi u apparenti (Artikoli 455 (2) u 455 (4) tal-Kap. 16).

Illi l-Qorti rat f'dan ir-rigward sentenza tal-Qorti tal-Appell tad-9 ta' Dicembru 2002 fl-ismijiet Louis Gauci vs Angela Attard fejn il-Qorti qalet illi :

"kull min għandu jedd ta' servitu għandu jinqeda b'dan il-jedd skond it-titolu tieghu, u ma jista' jagħmel la fil-fond servjenti u lanqas fil-fond dominanti ebda tibdil li jista' jtaqqal izqed il-piz tal-fond servjenti.

Lanqas ma jista' it-titolari ta' servitu jippretendi estensjoni tas-servitu fuq il-motiv li l-ezercizzju tagħha skond it-titolu jkun sar insuffċċenti minhabba tibdiliet. Il-kliem "dak kollu li hu mehtieg" fit-test ta' dan l-artikolu għandu jigi interpretat b'referenza ghaz-zmien tal-kostituzzjoni tas-servitu u mhux in referenza ghall-izvilupp li jkun għamel wara dak iz-zmien sid il-fond dominanti.

Illi is-servitujiet huma '*di stretto diritto*' u kull limitazzjoni għad-dritt li wieħed jisserva liberament bi hwejjgu għandha tircievi interpretazzjoni rigoruza anke għaliex is-servitu hi eccezzjoni għar-regola tal-massimu u liberu godiment ta' fond.

Tant dan hu hekk illi jinsorgi l-principju l-ieħor li fejn ikun hemm dubbji dwar l-estensjoni ta' servitu` , '*quod minimum est sequimur*'. Li jfisser li kwalunkwe dubbju f'dan is-sens għandu jmur a favur is-sid tal-fond servjenti.

Ikkunsidrat :

Illi il-kwistjoni hi jekk tabilhaqq jistax jingħad illi sid originarju, meta permezz tal-bejgh lill-parti ohra tkun saret is-separazzjoni taz-zewg fondi, poggiex jew halliex l-affarijiet fi stat li minnu tinholoq is-servitu`. Din hija kwistjoni ta' fatt indipendentni mill-provi u ovjament min jallega l-ezistenza tas-servitu` jrid jipprovaha.

Illi kif diga inghad, rekwizit essenziali ta' din ix-xorta ta' servitu` 'per destinazione di padre di famiglia hi dik li kien dan is-sid taz-zewg fondi li qieghed jew halla l-haga fl-istat li minnha titnissel is-servitu.` (Vol. XLVII.i.394).

Illi kif qalet il-Qorti ta' l-Appell permezz ta' sentenza moghtija fis-7 ta' Ottubru 1997 fil-kawza fl-ismijiet Joseph Borg vs Victor Refalo :

"ma jista' qatt jinghad li s-servitu` kienet valutata u giet krejata b'att ta' volonta` tal-istess persuna proprietarya li iddestinat li l-proprieteta` tagħha tkun gawduta meta tigi trasmessa lil terzi bil-mod kif is-servitu` minnu krejata tkun timponi. Jekk xi wahda miz-zewg proprietaryajiet tkun diga` ghaddiet fil-proprieteta` ta' haddiehor u ma tkunx baqghet tal-istess proprietaryu, is-servitu` ma' jista' qatt jigi konsidrat li giet krejata bil-volonta` tal-istess persuna wahda proprietarya, imma trid necessarjament jitqies li se mai tkun giet krejata bil-konkors tal-kunsens tas-sidien taz-zewg proprietaryajiet.

F'din l-eventwalita` hu ovju li l-holqien tas-servitu` għandu, per forza, isir tramite att pubbliku u b'hekk biss jista' jigi ippruvat."

Illi hija dottrina u gurisprudenza pacifika illi muwiex koncepibbli illi l-krejazzjoni ta' servitu` fuq il-fond propriju (vide Vol. VI.473; Vol. XXIX.ii.854; Vol. XXXIII.i.361).

- Vol. XVIII.ii.325; Vol. XXVI.i.759; A. Portelli vs E. Portelli et App. Civ. 2 ta' Awissu 1994.

"Jibqa' l-fatt illi l-konvenzjoni dwar il-kostituzzjoni ta' servitu`, jew l-ezercizzju tagħha, 'si deve interpretare in senso restrittivo e qualunque dubbio circa la detta materia si deve risolversi in vantaggio del possessore del fondo serviente' .

Illi fis-sentenza moghtija fl-24 ta' Ottubru, 2003 fil-kawza fl-ismijiet Joseph Scerri vs Anthony Caruana; u b'digriet tat-18 ta' Gunju 1984 gew kjamati fil-kawza Michael Axisa, Carmelo Farrugia u Alfred Caruana; u b'digriet tas-7 ta' Dicembru 1993 il-Qorti ordnat it-trasfuzjoni tal-gudizzju

Kopja Informali ta' Sentenza

f'isem Violet Caruana, Martin Caruana, Marthese mart Joseph Dimech u Alfred Caruana f'ismu propriju u għann-nom ta' Joseph Caruana stante l-mewt ta' Anthony Caruana fil-mori tal-kawza il-Qorti qalet :

"Il-lanjanza ta' l-attur tikkostitwixxi wkoll molestja ta' dritt ritenuta bhala 'dik li jkollha bhala oggett tagħha pretensjoni fuq il-proprietà tal-haga, jew fuq kwalunkwe zmembrament tal-proprietà (per ezempju, servitu`), jew anke fuq il-pussess fis-sens strett tal-kelma, liema pretensjoni tikkostitwixxi offiza permanenti lill-proprietà jew lill-pussess' (Vol. XXXVIII.i.115).

Illi kif intqal fil-kawza Bugeja vs Washington a Vol. XVI.i.38, 'per misurare la gravità della molestia devesi riguardare non solamente alla natura, ma anche alla posizione e situazione dei fondi ed alla anteriorità del possesso'.

Illi fil-kaz in diskussjoni l-attur xtara l-fond tieghu qabel dak tal-konvenut, liema fond kien diga` ex contractu mogħobbi bil-pis li jircievi l-ilma li jaqa' mit-terrazzin sovrastanti. Ma huwiex allura koncepibbli illi jittoller l-abbuż li sar mill-gar tal-fond adjacenti bil-krejazjoni tat-tieni katusa li tferra l-ilma għal gol-bitha tal-garage tieghu. L-utilita` ta' din il-katusa ghall-konvenut ma għandhiex titturba jew taggrava lil haddiehor jew tivvjolalu d-drittijiet tieghu. Għalhekk ukoll it-talbiet attrici jimmeritaw akkoljiment.

Illi il-Qorti tosserva l-ewwel nett li hadd mill-partijiet ma għamel xi sottomissjonijiet jew xi osservazzjonijiet dwar il-konsiderazzjonijiet magħmula mill-perit legali, u effettivament il-Qorti taqbel ma' dawn il-konsiderazzjonijet. Difatti l-perit legali għamel analizi korretta u dettaljata tal-fatti u tal-ligi applikabbli u għalhekk taqbel mal-konkluzjoni tieghu li t-talbiet attrici jimmeritaw li jigu milquġha. Għalhekk m'għandha xejn aktar x'izzid fir-rigward."

Ikkunsidrat :

Illi I-Artikolu 401 tal-Kap. 16 ighid hekk : "Easements are created either by law or by act of man" u I-Artikolu 458 ighid : "The title creating an easement is null unless it results from a public deed; and where the easement is created by a deed inter vivos, the easement shall not be operative as regards third parties before the deed is registered in the Public Registry as provided in article 330, on the demand of any of the parties interested, or of the notary receiving the deed.

Ikkunsidrat :

Illi I-konvenuti illi allegaw il-kreazzjoni tas-servitu ma irrnexielhomx jippruvaw illi tali allegata servitu giet ikkreata bil-konkors tal-kunsens tas-sidien taz-zewg proprjetajiet in kwistjoni, kif lanqas ma ippruvaw illi isservitu saret tramite att pubbliku, li hi I-unika mod kif tista tigi ippruvata.

Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet kollha fuq imsemmija, il-Qorti filwaqt illi tirrispingi l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenuti, tilqa t-talbiet attrici u fir-rigward tat-tielet talba attrici tordna lill-konvenuti sabiex fi zmien xahrejn millum jaghlqu u jimbarraw il-bieb li jaghti ghal fuq il-bejt tar-rikorrenti li b'hekk jinghalaq. Fir-rigward tar-raba talba attrici, tordna li fin-nuqqas illi I-konvenuti joneraw l-ordni tal-Qorti, l-attrici tigi awtorizzata sabiex tagħmel ix-xogħolijiet hi a spejjez tal-konvenuti sabiex jigi imbarrat il-bieb li jaghti għal fuq il-bejt tagħha u dan taht is-sorveljanza u direzzjoni tal-Perit Mario Cassar. Bi-ispejjez kontra I-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----